

<i>preek</i>	1 oktober 2023
<i>thema</i>	Lijden
<i>tekst</i>	Kolossenzen 1:24 BGT: Christus heeft veel moeten lijden, maar het lijden is nog niet voorbij. Want het is nodig dat ik ook lijd, voor jullie. Daar ben ik blij om! Want zo lijd ik voor de kerk.
liturgie:	Opwekking 267 (Great is the Lord, He is holy and just)
<i>votum en groet</i>	DNP 22:1,3,6,7 (Mijn God, mijn God, waarom verlaat U mij?)
<i>gebed</i>	kinderlied: Op reis (Stel dat je een droomreis wint, waar wil je dan graag heen? https://youtu.be/OvImziahMxI)
<i>kinderen naar hun club</i>	
<i>lezen Kolossenzen 1:8-23 BGT</i>	Opwekking 71 (Jezus leeft in eeuwigheid)
<i>preek</i>	Liedboek 574 (Glorie zij U, Christus, U leed onze nood)
<i>gebedspunten</i>	Psalmen voor Nu 42:1.2,3,r (Als een hert dat naar het water van een frisse beek verlangt)
<i>gebed</i>	
<i>kinderen komen terug</i>	
<i>collecte</i>	
<i>het nieuwe leven volgens Kolossenzen 3:12-17 BGT</i>	Liedboek 675 (Geest van hierboven, leer ons geloven, hopen, liefhebben door uw kracht!)
<i>zegen</i>	

inleiding op DNP 22

Er is heel veel leed in de wereld.

Mensen worden onderdrukt, gemarteld, vermoord. Mensen lijden onder milieuschade en ze hebben te kampen met natuurrampen. Mensen hebben verdriet omdat ze met ziekte te maken hebben of met de afschuwelijke gevolgen van een ongeluk.

Al deze ellende gaat ook aan christenen niet voorbij.

We hebben er allemaal mee te maken.

Waar is God in dat alles?

In een heel oud lied wordt al gevraagd: God, waar bent U? *Mijn God*, ik zoek U maar ik merk niets van U: ik hoor niets van U en ik zie niets van U. Waar bent U? Het is David die dat vraagt.

Hij spreekt voor zichzelf maar ook voor heel veel anderen: God, U hebt gezegd dat ik uw kind ben, dat U mij kent, dat U van mij houdt. Maar ik merk er nu niets van. Waarom niet? *Mijn God*, waarom verlaat U mij?

Al vragend ontdekt David dat God er werkelijk is, *bij* hem is.

Zegt God iets nieuws tegen David? Zou kunnen, maar misschien schiet David iets te binnen wat God vroeger gezegd heeft.

Verandert de situatie van David? Zou kunnen, maar misschien krijgt David nieuwe hoop terwijl zijn ellende voortduurt.

Hoe dan ook: zijn klacht verandert in een feestelijk loflied op God die machtig is, die recht doet, die goed is.

Laten we meezingen met David, misschien voor jezelf, misschien voor een ander. We zingen uit Psalm 22 in de versie van DNP.

inleiding op de bijbellezing

Over veertien dagen vieren we het heilig avondmaal.

Dan staat Kolossenzen 2 vers 14 centraal. Daar gaat het over God die iets heel bijzonders heeft gedaan toen Christus aan het kruis hing. Paulus schrijft het zo: *God heeft het document met voorschriften waarin wij werden aangeklaagd, nietig verklaard en het weggedaan door het aan het kruis te nagelen.* Wat Paulus schrijft, dat gaan we over twee weken zien en dat kan een mooie opmaat worden naar de viering van het avondmaal.

Als voorbereiding daarop lezen we nu een gedeelte uit Kolossenzen 1.

De Kolossenzen wonen in Kolosse, een stad in het westen van het huidige Turkije; (voor wie wel eens in Antalya geweest is: Kolosse ligt zo'n 200 km ten noordwesten van Antalya). Paulus is nooit in Kolosse geweest en hij kent de christenen daar alleen van horen zeggen, maar hij voelt zich wel heel erg met hen verbonden. Hij schrijft hun een hartelijke brief, waarschijnlijk ongeveer in dezelfde tijd als zijn brief aan de christenen in Filippi.

Nog even een heftig feit over Kolosse: ongeveer een jaar nadat ze de brief van Paulus ontvangen, wordt de stad compleet verwoest door een aardbeving; in één klap raken ze alles kwijt wat ze opgebouwd hadden. Laten we (met dat feit in gedachten) nu gaan lezen.

We lezen Kolossenzen 1 vers 8-23 uit de BGT.

Wat machtig is het, wat Paulus hier schrijft. Daar past eigenlijk maar één reactie op: een loflied op Christus want Hij is de eerste van alles en Hij is het einde van alles en Hij is de vredestichter door wie alles nu goed is. Laten wij Jezus Christus aanbidden, Jezus die leeft in eeuwigheid. We zingen Opwekking 71.

preek

Maar Paulus laat het niet bij een loflied op Christus en op alles wat mooi is en goed is.

Daar ben ik dankbaar voor. Want ik beseft dat wat we meemaken soms botst op wat Paulus schrijft en op wat wij zojuist gezongen hebben. Gelukkig loopt Paulus niet met z'n hoofd in de wolken (om dan vervolgens te struikelen over wat voor z'n voeten ligt). Hij kent de realiteit van het leven en hij wil zijn ogen daar niet voor sluiten.

Hij brengt heel eerlijk het lijden ter sprake.

Direct na vers 23 schrijft hij: *Christus heeft veel moeten lijden, maar het lijden is nog niet voorbij. Want het is nodig dat ik ook lijd, voor jullie. Daar ben ik blij om! Want zo lijd ik voor de kerk.*

Waar moet je aan denken als het gaat over lijden?

Het eerste waar je aan moet denken, is *vervolging*.

Jezus heeft daar persoonlijk mee te maken gehad tijdens zijn leven op aarde.

Eerst was Jezus heel populair want Hij was heel actief bezig om het leven beter te maken (door zieken te genezen, bijvoorbeeld; een enkele keer ook door mensen terug te roepen uit de dood). Wat Hij deed was zo mooi! zo liefdevol! Wat veel mensen vooral fijn vonden, dat was de aandacht die Jezus voor hen had. Sommige mensen leefden in vreselijke eenzaamheid (bijvoorbeeld omdat ze een besmettelijke ziekte hadden, of omdat ze door iedereen gemeden werden vanwege de verkeerde keuzes die ze in hun leven gemaakt hadden). Maar ze konden bij Jezus terecht en ze merkten dat Hij zich druk maakte voor hen. Dat alles maakte Hem geweldig populair. Maar dat zorgde er ook voor dat de leiders zich zorgen gingen maken over hun eigen positie. Ze kregen een vreselijke hekel aan Jezus, misschien ook wel omdat ze het gevoel kregen dat Jezus hen in hun hemd zette en hen ontmaskerde als schijnheilig. Ze besloten dat Hij moest sterven

en op den duur lukte het hun om Jezus te laten arresteren en via een showproces ter dood te laten veroordelen. Dat had Jezus niet verdiend maar het overkwam Hem wel. Zijn omgeving kon zijn zuivere opstelling niet verdragen maar verzette zich ertegen, en dat verzet was een onderdeel van zijn lijden.

Wat Jezus overkwam, overkwam ook zijn eerste volgelingen.

Petrus en Johannes bijvoorbeeld werden gearresteerd omdat ze een verlamde man hadden genezen in de naam van Jezus (Hand. 3-4). Een tijdje later werd Stefanus beschuldigd van godslastering; zijn steniging was het startsein voor nog meer geweld tegen volgelingen van Jezus (Hand. 6-8).

Ook Paulus heeft te maken met geweld.

De Joden zouden het liefst willen dat hij dood is (Hand. 23:12). De Romeinen verhinderen dat maar ze laten ondertussen zijn gevangenschap voortduren omdat ze de Joden te vriend willen houden (Hand. 24:27). Voor Paulus is dat moeilijk want zijn gevangenschap duurt maar voort; hij zit daar maar, zonder dat hij weet wat er gaat gebeuren; de dagen rijgen zich aaneen; zijn gevangenschap duurt weken, maanden en op den duur zelfs jaren. Daar is hij niet blij mee! Hij geniet er niet van dat hij het moeilijk heeft! Hij heeft de moeite ook niet opgezocht! Maar in zijn lijden bedenkt hij dat hij verbonden is met *Christus* in zijn lijden; en dat zorgt dat hij blij is.

Hoe zit dat met ons?

In ons land hebben we niet te maken met vervolging. Zitten we dan fout? Dat zou kunnen. Ik denk dat we voortdurend moeten nagaan waar we op gericht zijn. Waar zijn we op uit? Willen we onze medemens pleasen en doen we ons uiterste best om te laten zien dat we (ook al zijn we christenen) toch best wel leuk zijn en best wel mee kunnen komen in de maatschappij? Of zijn we allereerst gericht op God? en laten we ons allereerst gezeggen door God? en maken we dan keuzes die daarbij passen? en aanvaarden we dat anderen ons om die reden stom vinden?

Ik vind dat lastige vragen maar ik denk dat het goed is om jezelf die vragen te stellen.

Bij lijden gaat het over meer dan alleen over vervolging. Veel mensen gaan gebukt onder *pijn vanwege de zonde en de gevolgen daarvan*; dat is het tweede waar je aan moet denken.

Ook met dit lijden heeft Jezus tijdens zijn leven op aarde persoonlijk te maken gehad.

Hij leefde tussen onvolmaakte mensen en dat betekende een enorme worsteling voor Hem. Hij moest zien te dealen met mensen in zijn directe omgeving die op beslissende momenten alleen maar aan zichzelf dachten (Marc. 10:37). Daar heeft Hij onder geleden (Hebr. 2:17-18). En verder kwam Hij dagelijks in aanraking met de gevolgen van de zonde. Soms leed Hij honger; Hij werd moe; Hij wist wat het was om ziek te zijn (Jes. 53). En Hij kreeg in zijn vriendenkring te maken met de dood (Joh. 11). Daar leed Hij onder.

Als het voor Jezus al zwaar was om te leven tussen mensen met zonden, dan is dat helemaal moeilijk voor ons.

Wat een ellende als iemand jou expres pijn doet, als iemand jou besteelt, als iemand jou bedriegt, als iemand jou ontrouw is. Dat levert zoveel lijden op. En ook dat mensen je pijn doen uit pure domheid of kortzichtigheid. En daar komt nog het geworstel bij met ziekte. We hebben ook allemaal te maken met de dood die op zo'n wrede manier mensen wegrukt: je opa, je oma, je vader, je moeder, je partner, je broer, je zus, je kind, je vriend.

Je zou zeggen dat dit lijden mensen wat dichter bij elkaar brengt.

Dat gebeurt! Goddank!

Maar het kan ook andersom gaan. Omdat de één de dingen heel anders verwerkt dan de ander, kun je juist als het moeilijk wordt helemaal uit elkaar groeien. Je snapt elkaar niet en terwijl je zielsgraag naast elkaar wilt staan kom je juist tegenover elkaar te staan.

Verschrikkelijk.

En nood leert echt niet bidden!

Soms wel. Zoals ik eens hoorde van die man van wie de moeder heel ziek werd. Hij had in geen jaren gebeden maar toen begon hij weer. Hij stelde zich eerst maar even voor aan God: “God, ik ben Koos. U kent me misschien niet meer want ik heb heel lang niets tegen U gezegd, maar nu wil ik U toch wat vragen en ik hoop dat U naar me wilt luisteren. Mijn moeder is zo ziek. Help haar alstublieft”. Soms zorgt iets vreselijks ervoor dat mensen eindelijk weer gaan bidden.

Maar het kan ook andersom gaan: dat mensen gaan vloeken vanwege de ellende die ze meemaken! dat ze boos worden op God die hun dit gelapt heeft! dat ze schreeuwen tegen de hemel, in machteloze woede!

Laat voor je bidden! Ga zelf bidden!

Bid om de heilige Geest! Bid dat de heilige Geest je oog geeft voor Jezus die kwam om mee te lijden onder de zonde en de gevolgen daarvan. Bid dat de heilige Geest je laat leven in Christus zodat je gaat ervaren dat je niet alleen staat maar dat je deelt in het lijden van Christus en dat Christus met je mee lijdt.

Als je pijn lijdt om de zonden en de gevolgen daarvan, laat God je niet in de steek.

Dan is er nog een vorm van lijden: dat je lijdt *voor anderen*.

Jezus heeft op elk moment van zijn leven de macht om het lijden te laten stoppen.

Hij kan de ogen van de mensen verblinden zodat ze Hem niet meer kunnen zien. Hij kan de kracht van de mensen laten wegvloeien zodat ze Hem niet meer kunnen pijnigen. Zelfs als Hij aan het kruis hangt is Hij niet machteloos want dan kan Hij vuur uit de hemel laten komen om de mensen uit te schakelen die Hem al die vreselijke dingen aandoen.

Maar Hij laat het lijden niet stoppen want Hij aanvaardt het.

Op dat afschuwelijke moment dat Hij aan het kruis wordt gehangen, roept Hij zelfs tegen zijn Vader: *Vader, vergeef de mensen die mij doden, want ze weten niet wat ze doen* (Luc. 23:34a BGT).

Waarom doet Hij dit? Waarom zegt Hij dit?

Hij ziet *ons*, mensen.

Hij ziet *onze* zonde; Hij ziet *onze* schuld; Hij ziet hoe we er in vast zitten; Hij ziet hoe we er hopeloos in verstrikt zijn geraakt. Hij haalt ons eruit; Hij bevrijdt ons ervan; Hij maakt ons helemaal schoon en helemaal nieuw en helemaal goed. Paulus schrijft daarover aan de christenen in Kolosse: *Vroeger waren jullie vijanden van God. Jullie hoorden niet bij hem, want jullie deden slechte dingen. Maar God zorgde ervoor dat er vrede kwam tussen hem en jullie. Want hij liet zijn Zoon mens worden, en sterven. En door de dood van zijn Zoon zijn jullie zonden vergeven. Zo zorgde God ervoor dat jullie heilig, goed en volmaakt voor zijn troon kunnen staan* (Kol. 1:21-22 BGT). Door zijn lijden rekent Christus af met onze zonde en met onze schuld. Hij is de enige die dit kan en die dit mag en die dit ook werkelijk doet.

Tegelijk is Hij in zijn lijden ook een voorbeeld voor ons.

Dat wil ik graag even uitleggen. Jezus wordt samen met twee misdadigers gekruisigd. Eerst doen ze alle twee mee met de spot tegen Jezus (Mat. 27:44). Maar na een tijdje verandert één van hen. Hij raakt diep onder de indruk van de manier waarop Jezus de kruisiging ondergaat: Hij vloekt niet, Hij scheldt niet, Hij jammert niet, Hij laat de spot over zich heen komen. Eén van de twee misdadigers krijgt ineens oog voor Jezus zoals Hij is: geen misdadiger maar de grote koning! Hij erkent zijn schuld en hij ontvangt genade (Luc. 23:40-43). Dat komt dus door de manier waarop Jezus zich opstelt. Laat dat een voorbeeld zijn voor ons!

Soms komen in het nieuws grote voorbeelden langs.

Zo was er een vrouw die samen met haar man in India zendingswerk deed. Haar man en twee van de drie kinderen zijn omgekomen bij een aanslag; zij bleef samen met haar enig overgebleven kind achter maar ze heeft India niet wraakzuchtig de rug toegekeerd; ze is er blijven leven en werken samen met haar dochter; in haar leven heeft ze Christus laten zien; het zorgde voor diep respect en grote waardering voor deze volgeling van Christus.

Ik weet niet of ik dit zo zou kunnen.

Dat wist die vrouw in India ook niet. Maar toen ze zo'n groot verdriet te verwerken kreeg, heeft God haar geholpen om in dat verdriet te blijven vertrouwen op God en heeft ze juist zo heel veel van God ontvangen.

Ik besef dat Paulus zoiets bedoelt als hij het heeft over het lijden dat hem overkomt. Hij lijdt met Christus mee; hij lijdt onder andere voor de christenen in Kolosse; hij zoekt het niet op maar hij aanvaardt het wel. En dat zorgt ervoor dat hij (ondanks de pijn die hij ervaart in zijn lijden) toch kan schrijven: *Ik ben blij*.

Dat roept bij mij (en hopelijk ook bij jullie) de vraag op: Zou ik dit zo kunnen?

Laten we samen een loflied zingen op Christus.

Hij leed onze nood, Hij stierf onze dood, Hij streed onze strijd, Hij leed onze angsten,
Hij ging gebukt onder onze eenzaamheid.

Glorie zij U, Christus! Liedboek 574.